

مجله تاریخی و جغرافیایی

مطبعه و محل اداره :

جغالی اوغلانده امنیت
صندوقی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۲ نومرو

امطار :

مسلمکمزموافق آثار
جدیده مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیانده و بالخاصه احوال و مشوره اسلامیه بحث ایررد هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قبرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیفانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۰
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتیجی جلد

۲۳ رجب الفرد ۱۳۲۹ پنجشنبه ۷ تموز ۱۳۲۷

عدد : ۱۵۵

شعبات و تفرعاتی بینرنده کی شدت ارتباط ایل و وسعت تداخل ، امراض جسمانیه خلافنه اوله رق ، تحت حصره کیرمیه جک درجه لرده متنوع و بی حساب در . . .

بوراده شو جهتی ده خبر ویره لم که ، مزاج اجتماعیزی مرکز سلامتدن منحرف ایدن ذات مرضه وصول ایچون طرفزدن التزام اولنه حق مذهب تشخیص ، علی العاده شایع و متعارف اولان دیگر مذاهب تشخیصه توافقی ایتیه بیلیر . لکن بو کیفیت ایل و بزم نفس الامرده اظهار غرابت آرزو سنده بولند یغمزه ، یا خود رأی شخصیمز میل انفرادیمزه ذاهب اولمق اقتضا ایتیز .

بالعکس آتیه کوریه جکی اوزره بزم مقصودیمز ، علم و عرفان مقتضیاتنه تماماً خاضع اوله رق ینه و علم و عرفان طرفندن وضع ایدیلان علامات صادق ایل و بالا هتدا ، ذات علنی حقیقتی اوزره تشخیص ایل و مکدر والا فائده سی نه در ، او شایع و متعارف اولان سوز لرله حشو و حقائق که ناس آنلری نیجه سنه لردن بری عکساً و طرداً تکرار ایدوب طور یورلر . نتایج حاصله لری ایسه مدرکاتده نقص و خلل ، اذهان و افکارده لوٹ و ملل در . . .

اسلامده فن و فلسفه

— مابعد —

دردنجی عصر هجریده آسیای علیاده بنیشانه اسلامیه دردنجی عصر هجریده ایران و ترکستان طرفلرنده پرورشاب کمال اولان متفکرین اسلامیه دن بریسیده (سجستانی) مرحومدر . سجستان ، هم ادبیات و هم فلسفه و فنون طیه ده اشتهار ایل و شدی . ملکات بشریه نك صورت تحصیل و طرز نماسی حقنده تدقیقات عمیقده بولنش و نتیجه تبععاتی مهم بر اثر ایل و انظار عامیه وضع ایل و شد . سجستانی فلسفه ده دائره متعدد اثرلر یازمشدر . مؤلفاتی ، مغلطات فلسفیه دن معدوددر .

اثرلرندن بریسنده اجرام سماویه نك بررماهیت و طبیعت خصوصیه یه مالک اولدقلربی و حتی بونلرک بر روح متعقلی بیله بولند یغنی ادعایه قدر وارمشدر .

سجستانک بوادعاسی ، فنون حاضره نقطه نظرندن شایان نظر مطالعاتنددر . یکرمنجی عصرک متفکرینی میاننده بلند برناصیه عرفان اولان قامیل فلاماریونک اثرلرنده دخی بو یولده ادعای نادر دکدر .

مثلا فلاماریونک کواکب سر ، غرائب سماء (Les étoiles , les curiosités du ciel) ارضین سماء (Les terres du ciel) ، تعدد عوالم مسکونه (La multiplicité des mondes habités) ، لایتناهی روایتلری (Réalités de l'infini) ، استغراق فی (Contemplation scientifique) کی اثرلرنده سجستانینک مدعیاتنه قریب یک چوق مطالعاته تصادف اولنه بیلور .

وصولدن نصل منع ایدیور ؟ او وادیده کی مساعی ذهنیه من علماً نه قدر فاسد نتایج منجر اولیور ؟

عمریمز اولسه ده « خسته لکمز عدم اتحاددر » دیو بیك سنه فریاد ایتسه ک ، بر او قدر زمان ده هر درلو وسائل تدای به مراجعت ایل و ک ، بزم ایچون تأمین اتحاد موقفیت ینه امر محال در ! هر درلو وسائل تدای « جنساً و نوعاً » پذیرای ختام اولور ، « عدم اتحاد » پایدار ! نته کیم امراض جلدیه یی ، معده ده و یا خود اجزای دمده مستقر بولنان علل رئیسیه لرندن غافل اوله رق ادمان طریقله تدای به سعی ایدن طیب ایچونده حصول موقفیت امر محالدر ! ایام عمر طیب نهایندیر اولور ، تدای سنه سعی ایل و کی « مرض جلدی » پایدار ! اوت ، بویله بر طیب سطحی طرفندن اتحاد اولنه جق هر شکل مداواة ، لاجرم اشتداد مرضدن ، ازعاج مریضدن بشقه هیچ بر شیئه خدمت ایتیز .

کذلک امراض اجتماعیه ده حصرأ اعراض ظاهریه یی پیش نظره آنلرک قبول ایل و جک لری طرز اصلاح ده : مابین الامته تزئید فساددن ، روابط ملیه ده تشدید انحلالدن بشقه هیچ بر شیئه خادم اولماز . زیرا نفس علته مصادف اولیان هر بر دوا سم زعافه منقلب اولور ، ذات علنی تقویه ایده جک « خادمه العکس » بر ماده مهال که حکمی اکتساب ایلر . . .

معلومدر که قدرت فاطره ، جسم انسانی یی تشکیل ایدن اعضانک یکدیگر یله ارتباطی ، حیرتس اذهان اوله جق بر شکل انتظام اوزره تأسیس ایل و مشدر . خصوصاً او اعضانک ایفا ایل و ک لری وظائف آرهلرنده کی علاقات و مناسباتی اداره ایدن قانون ، اویله بر دستور خارقه نموند ، که راده حیرتی مرتبه دهشته ایصال ایدر . اودرجه لرده که مثلا انسان کوزلرنده احتقاندن شکایت ایدر . سبی ایسه معده سنده حصوله کلن امتلادر . موضعی اوله رق نه قدر تدای ایدیلر سه ایدلسون ، امتلای معده باقی قالدقجه ، کوزلرده کی احتقانی انذار ، عذیم الا مکان اولور .

باش آغریسندن شکایت ایدر . صداعک جمله اسبابندن بری ده آیاقره اصابت ایدن برودتدر . او حالده لازم کلیر که وجه تدای موضعی اوله رق باش آغریسنه دکن ، عمومیت اوزره صغوق آغریسنه قارشی اتخاذ ایدلسون !

کذلک دیش آغریسندن شکایت ایدر . باغی ایسه عموم جسمنه اصابت ایدن برودت اولور . موضعی معالجات قطعاً فائده ویرمز . او بر دیشی تدای ایچون اقضا ایدر که = سولفات دوکینین = استعمال ایدلسون .

اعضای بدن آرهلرنده کی متواصل اولان بو کی علاقات بویده ، انسانه ابتداء دهشت ویریز ، صحت مشهوداتنه اینامق ایسته من . لکن نتایجک مقدماته تماماً مطابقتی کورنجه ، تسلیمدن بشقه چاره سی ده قالدز .

امراض اجتماعیه دخی عیناً بویله در . حتی امراض اجتماعیه نك

آندن اعتباراً ، فطرتك خارقه نما بر موهبه سبحانیسته مظهر اولان بو نادره دهایه تركستانك بی پایان یایلالری طار کلهک باشلادی .

فارابی ، اشتیاق عرفانه طوتوشان دماغه سکون بخش اوله جق رشحات زلال معرفتی تركستانده بوله میوردی .

بوسیه مبنی درکه بر مدت صوکره فارابی بی ایرانده کوریپورز . بوراده ، بر ایرانی قدر لسان فارسیده اختصاص کسب ایدیور . نه چاره که ، دماغ خارقه نمایی ایران افکارنده آرادینی لمه معالی بی بوله میور . فارابی ایراندن حرکت و بعض محله اوغرادقندن صکره بغداده قدر قوشیور .

بغداده کیردیکی زمان عربجه مشکلاته افهام مرام ایدن فارابی نك اوج درت سنه صکره لسان عرب اوزره تلاسیق اثرلر تألیفه موفق اولدینی سویلر سهك ، نه زنکین برکنجینه ذکایه ، نه قدر زنده بر دماغه مالک اولدینی آکلاشیور .

فارابینك دوره تحصیل بر سلسله متعبد . کنج داهی ، تحصیلی انساننده ، فقر و سفالتك مرحمتسز پنجهلری آلتسده قیورانش ، از یلمشدر .

فقط ، - مع التأسف - امثاله بك نادر تصادف اولنان فارابی کبی داهیلر مصائب دهره قارشی اظهار عجز ایده جك ، دوچار قنور اوله جق قدر ضعف قلب اثری کوسترمزلر .

توالی مصائب نسبتنده بو خلقنده کی اعظمك غزم وثباتلریده تضاعف ایدر . بونلر آلام دهره قارشی کمال متانتله :

(وتجلدی للشامتین اریهم انی لرب الدهر لا اتضعف)

دیمکدن چکنمزلر .

ایشته فارابیده بوضورتله ، هر شیشه ، هر درلو یوقسوللقلره رغماً متصل چالشمش ، عزمنده بر آن بيله اثر قنور کوسترمامشدر . کیجه لری ، مهتاب زمانلرنده قرك صولغون ، سونوك ضیای منشورندن استفاده ایدرک مطالعاتنه دوام ایتمش ، مهتابسز زمانلرده کیم بیلیر هانکی بختیاره حمله کاه سعادت اولان محتشم برکاشانهك حریری بردهلری آرهنسندن سوزیلن حزمات قارشینسده کتابی اوقومغه چالشمشدر .

(کم جاهل جاهل تلقاه مرزوقا) مصداق وجهله اکثر جهلایه قارشی بك سمیح اولان دهر فرتوت ، بو قوجه داهی دن ، برموم آله بيله جك قدر کوچك بر لطفی دریغ ایلمشدی .

فارابی چیلیغنجه سنه بر عزم وغیرتله فلسفه ، ریاضیات وهیئت تحصیلنه قویولمشدی .

بوسعی مدید ، اوده های خارقه نما سایه سننده درکه فارابی ، عالم فلسفهك بیون انقلابجیلری میانه کیره بیلدی .

فارابی ، پسیقولوزی اقوام حقنده کی فکرنی ، تبعات وتجارب جدیه ايله تنویج ایده بيلمك ایچون بر مدت صوکره بغداددن مصره قدر بر سیاحت اجرا ایلمش ، اورالرده بك عمیق تدقیقاده بولمشدر .

فنون حاضرهك ترقیات وله بخشاشنه استناداً راصد شهر فلاماریونك آنجق یکرمنجی عصرده استنتاج ایده بیلدیکی فکرنلری ، سجستانی دها اونجی عصرده دوشونه بيله جك قدر دها عرفان کوسترمشدر . مؤلفات اسلامیه تدقیق وتتبّع ایدیلیر سه ، کیم بیلیر دها نه قدر معالیات فکریه وفقیه تصادف اولنه جقدر .

ابولحسن احمد الطبری . - آل بویه دن امیر رکن الدولهك خدمت طبابتنده اشتهار ایلمشدر . فن طبك شعبات وغوامضنه اختصاص تامیله معروفدی . ابوالحسن بوعصرک الك حاذق اطباسندن صاییلیر .

انکلتزده اوقسفورد کتبخانه سننده طبریك طبه دائر يك مهم بر اثری واردر .

طبری ۹۷۰ سنه میلادینسده ارتحال ایلمشدر . (المعالجات البقراطیه) عنوانی اثر مشهورنده تشکلات وامراض عینییه دائر يك مهم معلومات ویرمشدر . امراض عینییهك صورت تداوینسده دائر اولان بیاناتی ده حائر اهمیتدر .

ینه بوعصرده ، راضینك حقیق بر منقدی صفتی اکتساب ایده جك قدر اقتدار طبی کوسترمش اولان (ابوالمنصور الحسن بن نوح القمری) نك بك زیاده اشتهار ایلمش اولدینی کوریلور . ابن سینانك طبی ، بوذاندن تعلم ایلدیکی مرویدر . ابوالمنصورك فلورانس کتبخانه سننده (کتاب غنی ومنی) عنوانی قیمتدار بر اثر طبیسی موجوددر . ابوالمنصور بواثرنده ، امراض عمومیه دن ، بونلرک صورت تداوینسندن اوزون اوزادییه بحث ایتدکن صکره ، متقدمین اطبانك تدایو امراض حقنده کی مطالعه لرینی ده اجمالاً ذکر ایلمشدر . اثر مذکور امراض داخلیه ، امراض خارجیه وحیات اندفاعیه ناملریله اوج کتابدن مرکبدر .

ابو منصورک اسباب امراضه دائر (کتاب علل العلل) عنوانی اثریده مؤلفات مشهوره دندر .

فارابی . - دردنجی عصر هجریده تركستانك یوکسك ، متبدل یایلالرنده ، حارویابس محیطنده بر نادره روزکار ، بر ذکای جوال انکشاف ایدیپوردی .

تركستانك (فاراب) خطه سننده فقیر وفقط نجیب بر عائلهك آغوش شفقتنده پرورشیاپ اولان بونور ذکانك ، بودماغ بی بیانك آز بر مدت صکره بتون جهان مدنیتی شعله عرقانی قارشینسده حیران براقه جفتی احتمالکه اووقنلر هیچ کیمسه تخمین ایده مامشدی .

(ابونصر محمد بن طرخان بن اوزلغ الفارابی) ترکلرک وبتون عالم اسلامك سرتاج افتخاریدر .

(فارابینك خراسانی وایرانی الاصل اولدینی حقنده کی روایت شایان اعتماد دکلدز . بوروایت فارابینك لسان فارسیده کی وقوف تامنه وفارسیجه بعض آثار یازمش اوله سنه استناداً اورتایه آتلمش اولمیدر هر حالده فارابینك ترك اولدینغه شبهه یوقدر .)

فارابی تحصیل ابتدائینی تركستانده ا کمال ایلمشدر . فقط ، بو

(کتاب فی النوامیس) عنوانی اثری ، فارابینک ، شعبات فنونه قوانین و نوامیس کائنات اولان و قوف عمیقنک برر مجموعه براهینی صایلیر .

حکیم منقد ، افلاطون و آرسطو مکتب فلسفیلرینی (کتاب اغراض فلسفه افلاطون و آرسطوطاليس) نامنده کی اثرنده تدقیق و تنقید ایلمشدر .

منطقه دائر یازدینی اثرلر میاننده (کتاب التوطئة فی المنطق) و (احصاء القضايا والقياسات) و (کتاب شروط القیاس) و (کتاب البرهان ، و کتاب الجدل) عنوانی اثرلری مؤلفات معتبره دن معدوددر .

فارابی ، علوم اجتماعی و اخلاقیه حقننده تدقیقاتده بولنشدر . (کتاب المدنیة الفاضلة والمدنیة الجاهلة والمدنیة الفاسقة والمدنیة المبدلة والمدنیة الضالة) و (کتاب مبادئ آراء المدنیة الفاضلة) عنوانی اثرلری بویولده یازلمش مخلصات مهمه دندر .

فارابی بوکتابلریله ، پسیقولوجی بشریت حقننده درین تتبعاتده بولنش اولدیغنی اثبات ایتدیکی کبی سوسیولوجیک نوامیس اساسیه سنی وضع و تأسیسه چالشمش اولدیغنی ده کوسترمشدر .

(کلام فی اعضاء الحيوان) نامنده کی کتاب ، فارابینک تشریح تطبیقییه ، تاریخ طبیعییه اولان و قرف حیرتبخاشنک بر آبدۀ یازیدر . فارابی ، علم احوال روحه دائر درین تتبعاتده بولنشدر . (رسالة فی ماهیة النفس) عنوانی اثرنده بویولده کی تدقیقاتی درج ایلمشدر .

فارابی ، بولردن باشقه ، حکمت طبیعیه ، ریاضیات ، منطق فلسفه ، علم کلام ، علم اخلاق و علم کیمیا به دائرده پک چوق قیمتدار اثرلر براقشدر .

مابعدی وار

مدالی اعدادیسی مدیری

م . شمس الدین

(صفحات) حقننده نوطلر

نومید ، مزارلر ، مبخانه

§ صفحاتده کی توحیده نقل بحث ایتهدن اول ادبیات عثمانیه توحیداتنک نه ماهیتده شیر اولدیغنی بر دفعه ده بوراده بن سویلهیم : هر توحیدده الوهیتک عتبه سنه قارشى شوسوزلر - عادتا سمایه قارشى تصعدات مزروعیه کبی - رجفه نمای صعود کورپنور :

۱ - نظیرک یوق !

۲ - هر زمانده و هر مکانده سن موجودسک !

۳ - انسانلری ضلاله مکر معظمک آتش !

۴ - پی سواده مشعل ارشادک چکوب کتورمش !

۵ - سکا ایمان ایتمینلر تباہ اولمق محق !

۶ - اژدن مؤثره انتقال !

۷ - جمال و جلال ، جنت و جهنم نظریه متصوفانه لری !

بالا آخره مصردن سوریهیه عودت ایلدی . امیر سیف الدوله بومحترم حکیمی زمانه لایق بر صورتده استقبال واعزاز ایلدی .

سیف الدوله نک سرابی ، بر قصر حکمداری اولمقدن زیاده بر محفل علمی ایلدی . بوتون سوریه علماسی سیف الدوله حضورنده بو ترک حکیمینی مناظرهیه دعوت ایلدیلر . فقط دها ایکنجی سؤالده فارابینک دهای عرفانی اوکنده آنجق تیلیمز اوله بیله جکلرینی تفرس ایلدیلر . بیوک بر قدر شناسقله ، مناظره یی براقهرق ، حکیم ذوفنونک مطالعاتی قیده باشلا دیلر . اوکوزدن اعتباراً ، بوتون سوریه علماسی ، فارابینک تلمیذی اولمق عنوانی اک مبدل بر شرف عد ایتمشدر . فارابی ، بونور ذکا ، ۳۳۹ تاریخ هجریننده دمشق شامده ارتحال ایلمشدر . امیر سیف الدوله بوقوجه حکیمه صوک وظیفه احترامینی ده ایفا ایلدی . امیرده برابر اولدینی حالده ، بوتون شام اهالیسی ، اشکرینز تلهف اوله رق بوجهان عرفانی مطموره ایدیسنه قدر تشییع ایلدیلر ! . . .

فارابی انزوانی سهور ، احتشامدن تنفر ایدر حقیقی بر حکیم ایلدی . اثرلرینی اکثریا قیرلرده ، یا یشیل بر آغاچ سایه بندده محاسن طبیعتی سیر ایدرک ویا بر جویبارک زمزمات حزینی دیکله یهرک یازاردی . . .

دوره تحصیلنده چکدیکی محن و مشاقل آجیلری ، فارابینک روحنده پک درین ایزلر براقشدر .

انزویه فرط میلانی بونک بر نتیجه سی اولدینی کبی بشریت مضطربه حقننده کی مطالعات فلسفیه سنده دخی حیات ماضیه سنک درین ایزلری شاهده ایدیلور .

فارابی فلسفه قدیمیه پک عمیق بر صورتده تدقیق ایلمشدر . آرسطونک فیزیکنی الی و (روح) رساله سنی ده ایکوز دفعه اوقومش اولدیغنی کنیدیسی بالذات بیان ایدیور .

فارابینک احصاء العلومی بیوک بر آنسیقلوپه دیدر . بواژده فنونک تصنیفی حقننده اساسلی برمه تود تعقیب ایلمشدر .

احصاء العلومک لاتینجهیه ترجمه سنک یازمه بر نسخیه سی پارس کتبخانه سننده محفوظدر . بو کتبخانه ده ، فارابینک عبرانجهیه ترجمه ایدلمش دیگر بر اثر طبیسی دها موجوددر . فارابی بو کتبخانه طبک نظریات و تطبیقاتنه دائر مطالعات مهمه سرد ایتمش اولدینی کبی آباء طبندن (غالیهن) و (الراضی) حقننده دخی خیلی تنقیدات یوروشدر .

عضویات حیوانیه نک تشکلات بنیه ویه سی ، فارابی ، بو کتبخانه نافذ بر نظره تشریح ایلمشدر .

حکیم شهر ، علم احوال جو و حکمت طبیعییه دائر تجارب و تدقیقات مهمه ده بولنش و بویولده قیمتدار اثرلر یازمشدر .

(السیاسة المدنیة) عنوانی اثری حقوق اداره نک غوامض دقیقه سنی جامعدر .

(کتاب فی احصاء العلوم والتعریف) نامنده کی آنسیقلوپه دیسیله